

МОТИВИ

към законопроект за изменение и допълнение
на Закона за гарантиране на влоговете в банките

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за гарантиране на влоговете в банките има за цел да въведе в българското законодателство изискванията на приетата на 11 март 2009 г. *Директива 2009/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 94/19/ЕО относно схемите за гарантиране на депозити по отношение на гарантирания размер и срока за изплащане*. Директивата цели да укрепи финансовата стабилност в ЕС, като предостави по-високи гаранции за защита на значителна част от спестяванията на вложителите от ЕС и да допринесе за запазване на доверието в европейската финансова система.

Пълното транспониране на директивата изисква освен Законът за гарантиране на влоговете в банките, да бъде изменен и допълнен и Законът за кредитните институции, където е систематичното място на предложените изменения.

В съответствие с установените от директивата общи срокове в ЕС се предлага срокът за вземане на решение, че банка не може да изплаща депозити, в случаите по чл. 36, ал. 2, т. 1 и 2 от Закона за кредитните институции, да бъде намален от 14 дни, съгласно общата процедура, предвидена в чл. 57 от Административно-процесуалния кодекс, на 5 работни дни.

Със законопроекта се предлага значително намаляване на срока, в който Фондът за гарантиране на влоговете в банките (фондът) изплаща на вложителите гарантирания размер по влоговете в банка на 20 работни дни, съгласно изискванията на директивата. В тази връзка, съответно се съкращава от 15 дни на 3 работни дни срокът за подаване на информация за влоговете в банката от назначения квестор, ликвидатор или синдик до управителния съвет на фонда. Срокът, предвиден за оповестяване в най-малко два централни ежедневника на 1) деня, от който започва изплащането на гарантираните влогове, както и 2) банката, чрез която ще се извършват тези плащания, се съкращава от 15 дни от получаване на информацията за гарантираните влогове, съгласно действащия закон, на не повече от 7 работни дни преди започване на изплащането на сумите.

Намаляването на тези срокове е резултат от концепцията за възможно най-бързо изплащане на гарантираните суми по влоговете, целящо да допринесе за запазване на доверието на вложителите.

Освен това, въведено е изискването на директивата при изключителни обстоятелства да бъде възможно да бъде взето решение за удължаване на 20-дневния срок за изплащане на гарантирания размер по влоговете в една банка с до 10 работни дни.

Запазва се въведеното минимално задължително покритие от 100 хил. лева. Директивата предвижда, че до 31.12.2010 г. държавите-членки осигуряват гарантирания размер на съвкупните депозити на всеки вложител да бъде установен на 100 000 евро, освен ако в доклад на Комисията, представен на ЕП и Съвета до 31.12.2009 г. е налице заключение, че подобно увеличение и хармонизация не са подходящи и не са осъществими от финансова гледна точка за всички държави-членки. Тоест към края на тази година ще стане ясно дали ще се повишава гарантирания размер. Освен това към настоящия момент няма съгласие в ЕС по въпроса дали гарантираният размер ще бъде с минимален или максимален характер, тоест дали държавите-членки ще могат да установяват по-високи от предвидените в директивата нива на покритие. В този смисъл на настоящия етап не се налага необходимост от повишаване на гарантираните влогове.

С цел засилване на междуинституционалното сътрудничество на европейско ниво между схемите за гарантиране на влогове се въвежда задължение за фонда да си сътрудничи с органите на съответната чуждестранна система за гарантиране на влоговете. По този начин се гарантира по-бързото изплащане на гарантирания размер на влоговете и се улеснява включването до по-високия гарантиран размер на влоговете в приемащата държава (topping up).

Създава се ново задължение за фонда да осъществява регулярни тестове на своята система, включително и в случай на уведомяване от страна на централната банка за проблем в кредитна институция, който би могъл да доведе до задействане на системата за гарантиране на влоговете. Новата разпоредба има за цел да осигури максимална ефективност и бързина на процеса по изплащане на гаранциите по влоговете.

Със законопроекта се въвеждат някои разпоредби за засилване защитата на потребителите. Разширява се обхватът на информацията, която банките са длъжни да предоставят, както в своите общи условия по предлаганите влогове, така и в

съответните договори. Промяната е в съответствие с изискванията на директивата, съгласно които банките са длъжни да посочват приложимата система за гарантиране на влоговете, размера, до който са гарантирани и компетентния орган, който следва да изплаща сумите. Задължително става посочването на влоговете, които не са гарантирани. Подобряването на информационната осведоменост на потребителите цели да осигури по-голяма прозрачност при предоставянето на финансови услуги и да внесе сигурност сред вложителите за спестяванията им.

Законопроектът съдържа и изменения, които не са свързани с изисквания на директивата, и се отнасят до техническо изменение в чл. 61, ал. 3 от Закона за Българската народна банка (ЗБНБ). Цитираният член беше допълнен в ЗБНБ със Закон за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (ЗИД на ЗКИ), с цел въвеждане на санкции за неизпълнение на четири регламента на ЕО относно медалите и символите, подобни на евромонети. След обнародването в бр. 24 от 2009г. на "Държавен вестник" на текста на ЗИД на ЗКИ бе установено, че при подготовката на законопроекта за второ четене в Народното събрание е отпаднал един от четирите регламента, което прави невъзможно нотифицирането на Европейската комисия и поставя страната в ситуация на несъответствие с изискванията на правото на ЕС.

В законопроекта е предвидено и допълнение на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, свързано със сформиране на Одитен комитет към органа по чл. 44, ал. 1 от същия закон. Регламентирането на Одитния комитет като специализиран, наблюдаващ, консултативен орган цели създаване на допълнителна сигурност на независимостта, обективността и качеството на изпълняваните функции по глава пета от закона. Предвидено е Одитният комитет да е към органа по чл. 44, ал. 1, но да е независим от него, и да включва председател и двама членове с доказан опит в областта на финансите и одита. Регламентирано е функциите му да се уредят с акт на Министерския съвет. Отчитането на дейността ще се извършва пред министъра на финансите, който назначава и освобождава председателя и членовете, определя възнагражденията им и утвърждава правилата за работа на Одитния комитет.